

III. ИСТОРИЯ НА СЕЛАТА И ОБЩИНИТЕ

Предбалканската котловина, която се описва на кратко въ предходния отдѣлъ, озбема около 200 кв. клм. Днесъ въ тази котловина намиратъ мѣсто за поминѣкъ и напредѣкъ десетъ села по общинскитѣ списъци за 1941 година съ 16,312 души неселение.

Селата, както вече споменахме, носятъ следнитѣ имена:

1. Присово, 2. Пчелище, 3. Церова Кория,
4. Кжпиново, 5. Миндя¹⁾, 6. Мариино, 7. Плаково,
8. Голѣманитѣ, 9. Килифарево и 10. Дебелецъ.

Нека забележимъ, че селата, както ги изброихме по редъ, даватъ образъ на единъ неправиленъ четирижгълникъ, оградень отъ бърда и хълмове, както следва: подъ Присой бърдо (Страната) лежатъ Присово, Пчелище и Церова Кория; подъ Кжпиновската планина, въ долината на рѣка Дрѣнта — селата Кжпиново и Миндя; подъ бърдото Бутора—Плаково и Голѣманитѣ; подъ Килифарскитѣ планини—Килифарево и подъ хълма Дебелецъ—селото съ сжщото име. Това нареждане на селата не е случайно. Тукъ се криятъ известни причини отъ държавно естество. Не е мжно да забележимъ, че всѣко село има особено предназначение: Присово пази близкото до него устие за Търново — така нареченото Присовско устие, както и другитѣ пжтища за Търново презъ бърдото; Пчелище държи седловината, презъ която минавалъ старъ римски пжтъ между дветѣ села и е вододѣлъ между Янтра и Дрѣнта; Церова кория варди седловината—проходѣтъ за Горна Орѣховица и за стария Никополисъ; Кжпиново пази изхода—Горния боазъ на рѣка Дрѣнта, що иде отъ върха на Балкана, а Миндя държи седловината подъ Драгижево, моста на Дрѣнта и коритото на Еленската рѣка; Плаково заема тѣснината за Срѣднитѣ колиби; Килифарево надзирава и следи движението по р. Бѣлица къмъ Хаинския проходъ и обратно; Дебелецъ пази изхода на Дрѣновската рѣка и пролома, презъ който, смѣсена съ рѣка Бѣлица подъ името рѣка Смѣсито, се влива въ р. Янтра.

Едничко селото Мариино остава посрѣдъ котловината, далече отъ проходи и седловини, ала то е имало друга служба, за която ще говоримъ по-нататѣкъ.

¹⁾ Административно село Миндя пада въ Еленска околия, но географски е частъ отъ котловината.